

Tilžės Releivis

(pirma „Naujasis Releivis“.)

„Tilžės Releivis“ yra Seredoj bej Subatoj išdūdams
ir lažtūja ant Bertainio Meto 50 Pen.

Aystelawimai yra nū bile kito Posto priimami, arba
ir pacojų Drulorijos

J. Nevländerio bej Sunaus
Tilžėje. Aukštoje Ulyce, 67 (hobe Str. 67).

Apfakimai,

Drukorių Tilžė Releivio funkciami lažtūja po 10 Pen.

Priſiulymai 20 Pen.

už ložnų smulkius Raštaitis išpaustą Gilt.

Sromatos dėl Tilžė Releivio paties išgražmos yra
dabar i Tilžę nustunčiamos.

Nro. 65.

Tilžėje, 13. August 1892.

13. Jahrgang.

Keitimas Ministerijos widujū Dalykū.

Giecorystes Prirodymo Laiškas apskalo wie-
name sawo paſluciauſių Numeriu Aileidimą
Ministerio widutiniuſi Dalykū bej Pawa-
dinimą jo Paſekejaus Grovo Eulenburg kaip
selas:

„Wiehpats Karalius y-a Viſumalonias ſey
ročyjės: Sztotsministeriui bej Ministeriui
widujū Dalykū Herrfurth geidautaji Aileidimą
iſ Uredo su Pangijonu, po Palikimu Pa-
zenklimo b y Aufziumo laip Sztotsministeris,
taip kaip po Padawimu didžiojo Kryſiaus
raudunojo Ereliaus Redo su Aužuolo Lapais
bej karališka Krona, Maloneje iweſti bej
Prizidentą Ministerijos, Ministeri Grovo
Eulenburg tuzig Ministeriu widujū Dalykū
praminti.“

Tikroji Priežastis del Ministeriu Keitimo
dar nera žinoma. Kaip tokį buvo minejama:
Sweikatos Paſilaikymas Pono Herrfurth, jo
Nefutarims su Ministerija, ypacjey su Pi-
ningu Ministeriu Molesniu Pertaisymase, ga-
liausias Welyjimas, Ministerpresidentui Wietą
parupinti.

Mes matom Pono Herrfurth su Apgai-
lejimu iſ jo Uredo atstojant, faczieg mes ne
priimam, kad jo Paſekejas kitoj Dwaseje ta
Uredo pilnavos. Pono Herrfurth yra sawo
triumpane Uredo Weikime su Paſiekimui laip
galings Žemes Wyrs ir geray dumojas Ure-
dininkis iſ ſiropodes; po didžiomis Sunkenybemis
paſihekes Pagatawymimas Žemes Gimynu Da-
wado viens pitenka, ji kaip vienq geriau-
ſiujū pruſiſkuju Žemes Wyru vadinti. Jis
yra, kaip viſi Wyrai Pertaisymu, nū libe-
raliſkoses Puſes daugiaus Prisipozinimo ga-
wy, kaip nū konzerwatymiſkoses; nū toſes
yra jis ili paſlutiuiju Dienu ſmarkeſ Ne-
prietelytes patyres, kurios rasi ir jo Atſ-
traukime darbavoj. Ar uredislaſ Beikims
Pono Herrfurth tumi apſiſtoſes, dar ne ži-
noma. Jis nikelu Budu labay auſtoſ Že-
natwej ne ſtow (gim. 1830). Bene jam De-
putiertū Bute, kuriam jis priklauſo, dar Pro-
gos rafis ant Beikimo. Ministeris widujū
Dalykū buvo jis nū Julyjaus 1888.

Naujasis Ministeris widujū Dalykū Grovo
Eulenburg bi Uredo jau vienq Ŝyki (1878
iſi 1881) apturejo ir taſyt Garbe ir Prisi-
pažinimą ir ant liberaliſkoses Puſes igli.

Kas paſlutiuiame Czeſe Swiete nuſidawe.

Iſ Wokietijos.

Berlyn, 9. August. Gieco-
rius parejo nū ſawo Keliones iſ Eng-
lanto Utarninke anksti ant Zieg. 7 i
Špandau, kur ſale Wyriaufiuij Wy-
riaufybes ir Wyresnyſis Ciwilkabinetos
Dr. von Lukanus ant Pasweikinimo
buwo. Špandawoj paſidawe Gieco-
rius ant Swetlchez-Garinio „Aleksan-
dria“, idant Vandens Keliu i Pots-
dam toliaus waſiūtu. Prieš Zieg. 8
parwyko Giecorius ant Matružu Szta-
cijono, kur Giecorene ant Priemimo
Pasweikinimo atkeliauvi buwo. Be-
wažiūjant buwo Giecorius Dr. Lukanus
ant Branežimo paliepes. Marmorpa-
lociuje prieme Giecorius paprostūjius
Branežimus ſir dirbo ilgesni Ezeſ ſu
Wyresnyju Balnieriū Kabinetto Oberſtu-
v. Lippe.

— [Gaspadoriſkiejie Sud-
rejimai ſu Maſkolija] toliaus pa-
tenka ir yra viſojo Wokietijoſ ſu Dziaug-
ſmu priimti. Apie Suderejimus eſas
aſtriauſis Uredo Užtylejimas padawa-
dytas.

— [Berlyn ſwieto Iſkrau-
ſtymas.] Rumitija, kuri naujas Ŝing-
nius del Berlyn ſwieto Iſkrauſtymo
uzemusi, yra Četwergo ſuſtejime jau
ſutartaji Raſtų Giecorystes Kancleriu
niuſtuntuſi. Ŝyne Raſte yra Gieco-
riſtystes Kancleris papražomas, del Ber-
lyn ſwieto Iſkrauſtymo neyjoki At-
ſiudhyjimą ne daryti, pakol wokietiſis
Kupczystes ſaimas bej didžioses In-
dustrialios Progros gaus iſſitarti, kad jos
iſ didžiauſios Dalies ſwieto Iſkrau-
ſtymą welyja. Žoltai pagal Rumitijos
Viſli iki Oktobero truk. — Žame
karpe yra Rumitija Paſaukima iſle-
duſi, po kurium ji Paſirožymus renka.

— [Nū Marjnes.] Nū Sesers
Giecoriaus, Princeſes Wilkoria, Mieſte
Riel paſkiſtytaſis Pancerſtiepis, Wörth
priklauſo prie 4 Rowos Ŝiepiū pirmosies
Klaſes, kurius wokietiſis Giecorystes Sai-
mas Mete 1889 iweļyjės yra. Jis yra
116 Meteriū ilgs, 19,50 Meteriū platus
ir tur 10 000 Baczkū Ruimos Didumą.
„Wörth“ yra paſluciauſi nū mine-
tuju 4 Akrutu pagatawytas. Kiti trys
Pancer-Akrutai yra „Kurſirks Friedrikis
Wilius“, „Brandenburg“ bej „Weiffen-
burg“. „Wörth“ yra ſu Šunkumu nū
5000 Baczkū ſunkiauſis Ŝiepiis wokietiſiſ
loſes Marjnes paſtojės.

Mannheim, 9. Aug. Socialdi-
miotrofikafis Wedejas bej Kases Wal-
dytojis Medicinal-Draugystes iſ ſiczion,
Häusler, yra po Užlepimo 15 000 M.
pabeges.

Mainc, 8. August. Karalius nū
Denemarkio ſendien pirm Pietū ſiczion
iſ Wyžbadū parwyko ir ſiczion gulin-
cijojo thringiſkojo Ulonū Ragimento
Nr. 6, kurio Wyresnyſis jis yra, Barodę
nulaikę. Lada nuſidawe dideſnis Ef-
ſercierawimas Ragimento ant didžioses
Smilties. Balnieriſkiejie Butai yra ſu
Kariunomis iſſidabine.

Iſ Prancuzijos.

Szioſe Dienoſe tape keliuſe Kampuſe
Dynamyto Wagystes iſprowytos. Del
tos Priežasties yra ant Pakuſinimo Mi-
nisterio widutiniuſi Dalykū Ministeris
atwirujiu Darbū Gelžkelio Direkcioną
ant aſtriauſio Awdabojimo Dynamytū
Gabenumi pridrodes; nesa Perjeſklojimas
del Dynamyto Wagystes prie Tette iſ-
rode, kad Wejims ſu Dynamytu 38
Adynas neapdabotas buvęs.

Iſ Maſkolijs.

Kolera dabar iſ Dalies ne taip
baſti paſirodo, taciau ale wiſ toliaus
platinas. Moskawoj yra 8. August

16 Personos ta Liga susirgusios ir 10 pasimiriustos.

Ant Gelžfeldwario Mieste Gryfi yra viena taip wadinama Žmoniū kulkne itaisyta, per kurę kasdien 3000 perkeliaujanciu Darbininkų walgydinami galbuti. Pagal Patyrimus per Ministerio Apžiurejimo Kelionę darytus yra būtent Stoka pritenkancio Walgio labay tankieji Priežastimi Nepakajavimui buwust.

Helsingfors, 10. Aug. [Akrutū Susidaužimis.] Naktyje nū Nedeldienes ant Panedelio susidaužė Akrutas „Ajaſt“, kurs 100 Nedeldienes Keliuvijų turejo, su Akrutu „Bemeberg“. „Ajaſt“ tūjau grimzdo, tilt 10 Keliuvijų tape išgelbeti. Ikiol 35 Lawonai surasti tape.

Is Italijos.

Ryme, 8. Aug. Wykups nū Fologno yra vienamame Bežime nū Florenz pareinancijojo Trukio negyws atrafas. Galvos Ronos nurodo ant Razbajstes; sakoma, kad viena Persona esanti apkalta.

Ryme, 9. Aug. Praejuſioj Naktyj nusidave ant Salos Stromboli smarkus Žemes Drebejims.

Verona, 9. Aug. Szendien pirm Pietū ant Zieg. 9 nusidave ſiczion smarkus Žemes Drebejims. Ir keliuſe Kiemūse Apygardžio tape Žemes Drebejimai pajuntami.

Is Lietuvių bej abiejū Prūſių Provinciū.

Lilžėje, 10. Augustq. [Nepa- laima] Vilus Fabrikants, kurs ſioſe Dienose vienq jam pabegusių Waiwere ſugauti norejo, tape nū toſes taip ſmarkien i Virštą išqstaſ, kad jis lieko riſką Pagalbą priimti turejo.

[Kariuna Išganymo Ar- mijos,] kuri Bažnycioj Betleemo-

Wiens Balnierių Yusidawimas nu 1870.

Nū F. W. A. L.

(Pradzia Nr. 62.)

Dabar galiausiey až driučiaus i mano plenaiji Menteli iſiwyñojau ir tūjau imigau, taciau ir dabar ne ant ilgo.

„Pone, pabuſkit! Prancuzai par-eina!“ Su pitais ſaukiancjeis Žodzieis pargabeno manę Konstantins ant Nuſimanymo.

„Prie Pučkū! Pučkų Ranloj! Žetures Eiles ſuſtoti! Gatawi! Pridekit! Ugn! Roduti! Ugn! Greitq Ugn!“

Is Tiesos, kas butu miſlyjes, kad muſ Raudūnkelniei dar hę Nakſ aplankys. Priež Ziegorių 3 Rytmetjy jie wiſka tuimavę buwo, prie ſitos Pro-gos ſelios Dalys iki muſu atſiveržę, rasi ir paſlyde buwo; beje, jie tape ſu ſtuwinomis Galwomis atgal pawarhty.

Draugystes pakawota buwo, ir pirm keliū Dienū pawogta. Ji tape weliaus ſupleſhyta už Duriū Bažnycios ar rafta. Wiens Darbininkas iš ſwetur yra to Darbo, kursai tūjau primaldūtas tape, kaltintas.

Kraupiſkiū ſe, 8. Aug. [Per- kunija. Rugiū Dagas.] Wakar po Pietū traufe ſmarki Perkunija per muſu Kampą. Toji buwo palydeta nū Wietros, didzio Lytaus bej Ledū Pūlimo. Paſku y netiejieje Reſuto Didume ant Žemes pūle ir ant Lauku didoką Iſkadą padare. Zaibas keliose Wietose i Rugiū Krūwas itrente. — Rugiū Dagas yra del ne geroses Va-gados dar ne užbaigtas; yra prifibijoma, kad Lytui ilgiaus patenkant, Rugieji ſudygti prades. Su Kwieciū Dago-jimu jau ir keliose Wietose pradeta yra.

Szilokarcziamoj, 8. Augustq. [Senū Daiktū Jeſkojimas.] Da-bar užſilaiko ſiczion Profesoris Bezzengerger iſ Karaliauciaus, jeiſ ant vieno Artybeje nū Verdainiū gulincio Kal-nelio Kosimius ant Suradimo Senowes Daiktū padawadytu. Ta Bieta yra muſu pagoniſkiejie Virmakunai, kaip rodos, per Palaidojimo Wietą wartoje, ir yra Radimai ikiol labay geri buvę; taip yra Karelkas iſ Štiklo bej Gintaro, Žiedai, Ginklai bej Kaulai atraſti. Pirm ſokio Čeſo Pons Bezzengergeris ir Augustumalo Belke perjeſkojo, kur, kaip rodos, pirma didi daugiausiey iſ Puſiū paſidaranti Gire radosi, ant ko daugeropay atraſtiejie Gintariū Šukiei nurodo. Ne ſeniey wel viens Gaſpadorius vienq Gintaro Šukis nū 1 Swaro Šunkumo prie Ropuciu Iſemimo ant ſawo Lauko rado.

D. Bartkaicziū ſe, 7. Augustq. Rugiū Vjutis yra jau pirm keliū Dienū

prafidejuſt ir tampa nū daugel Gaſpa-doriū jau i Skunes ſuwaloma. Awižos, Kwieciei bej Miežieji tuleropose Wie-toje dar dideh žali teb ſtow. Wiſus ſiometinis Dagas pažada daug daugiaus Raudos, kaip praejuſiū Metuſe. Obuliū Medziei yra menkay mezge, tikt Wyknes, Blumes, Szpiles bej Kristulūgos gerq Dagą dūba. Roputes, ypaczies po Zagre ſodhtoses labay gerah ſtow ir Pievo ſradeda po at-gaiwinancio Lytaus wel geray žaliūti, taip kad Paſaro Stoka bene ne atſirqſ.

Nū Rubežiaus, 9. Augustq. [Nuſkendęs. Per Iſkadą fytri paſtojuſi.] Butelninks R. iſ R. buwo prie Kurbū Klubū Pjowimo ili anapus Kranto Szekupes parejies. Kaip jis umay moſkoliſkus Rubežiaus Bal-nierius iſwyo, bande jis per Blau-kimą hę Puſę atſiekti. Wienoj gilioj Wietoj prastojo ji wienok Syla ir jis nuſkendo. — Daug ſenū Žmoniū yra papratę, iū Sudziedžiū ſlaptoſe Wietose pakawoti. Wiena ſena Moteriskę iſ B. buwo ſawo per Metus ſu Broce ſucziedžtus Piningus nū 200 M. po vienam Stogo Sparu pa-kawouſi, kur ji ale jūs ſioſe Dienoſe daugiaus ne rado.

Uſrutij, 6. Aug. [Nū Cieco-riauſ.] Waſkinui Rudwallait, kurtai Pawasaryj ili muſu Ciecoriaus rafes ir meldes buwo, kad jis Prhypromas Mohtoju paſtoti gautu, yra Žinia parejuſi, kad jis po pabaigtojo 14. Gy-wasties Meto Briemimą vienamame Preparandū Anſtalte rafes.

Gumbinej, 8. Augustq. [Nuſi-žiudymas.] Wakar Rytmetjy 61 Meto ſenasis Darbininkas Christian Luktur Upej Biffa nuſiſtandino. Tas Wyrs ſawo ſucziedžtaji Kurtą nū 450 Do-

I Prhskali ſiūtos Patruljės maldawo wiſotinq Patraukimą Neptieliaus.

Tai buwo paſlutinis Atſtitimas ſioj Naktyje ir mes galiausiey ili Nyto Pakaju turejom.

Diena priejo ir parode mums wiſus tus Iſgaſcius. Šoks Iſwilgis! Wiſur kur tilt Akis nužwelge, nieks kaip Lawonai! Apicierai, proſtiejie Balnieri, Woliečie, Prancuzai, wiſkas per vienq. Wiſokeropū Ginklū, ſuplykiuſiū Menteliū, Elmū, Kapciuliū, Mucžiū, Patronū i. t. t.

Po Kaires tur but ſok Őwaras ſtowęſes, dabar buwo jis Pelenū bej Gruvynū Krūwa!

Už muſu ant Szalies gulejo ſtati ir gili Dauba, kuri daug prariuſi buwo, neuſuſaitomi Karetwei ſulejo cze, trium-pay, buwo bjaurus Iſwilgis. Žaime-jims buwo brangiey oſpiuktas. Ilgai mes ne turejom Čeſo, ſmutnomis Miſlims paſidūti, nesa ant Piermo turejo

muſu Daiktai Dawade pareiti, tada tape Kumpanijos Appelles nulaikytos ir t. t., galiausiey Negywiejie paſaidojami. Toktai truko beweik ili Pietū Šauunuji Želdwebeles mes ant vienos Wietos paſaidojom, kuri lengviey wel ſurandama galejo buti; Konſtantins, kuri am ſi wiſka papasatojau, buwo labay ſujudintis iſ to ir man mielan gelbejo.

Kumpanijos wiſokiose Wietose pa-ties taſhytū ſtubū ſtrauke; ant Nu-wirinimo ale ne galejo miſlyjama buti, nesa priež Ziegorių 3 po Pietū atſrado iſgastinga Perkunija, ir mes galiausiey ponivam perſlapom.

Muſu Žurgoczius, viens ſweik Berlyneris, ir prie muſu wel iſirado; kaip tas Wilkappypkis prie ſitū Aba- Geriausia pardawęs buwo, atejo jis prie muſu; mes galejom nors už ſunkius Piningus ſelis Walgius paſirupinti, kad menkay wertq Wywq, Brangwynq, Dū ſey beweik walgyti ne galima Deſq-

lériū pirm 2 Metū ant wienos Keliones i Pietus pr Gencziū iš Dalies prapulde. Wieno Meto jis su gržo. Ant to Prapuldymas esas Priežastis aut Rūsiūdymo. Tas Rūsiūdymas yra jau aštuntas hime Mete.

Kataliauciuje, 7. Augustq. Bilius nū wieno Awiiū nužudytas.] Ant Dwariui derau priklausancios Gančklos užpilę umah wiens Awiiū Tekys wieno Biliu. Kowa atsirado labay didi, abu Gywoliei taip smarkien pries wiens tą su Galvomis išibegė dauže, kad tolesniame Atstume tai girdeti buvo. Galvijai bej Awys apstojo Komojančiūs ir didi Szaulsmq kese. Bilius apstojo išibegti, ir pastojo atsiskirdams pries sawo Neprieteliu, kursai ne palowe vis naujas bej smarkesnius Mužius išpromonti. Botagas Kerdziaus nieko ne macyjo, ir taip jis su Bagalba atejo, gulejo Bilius jau ant Zemes be dwesdamas. Prie arčesnio Verjetimo atstrode, kad to Gywolio Rafta powišam sutruškinta buvo, taip kad Smagines laukan weržesi. Ale ir Galwa Akiū Tekio buvo taip paiksdinta, kad tas piltafis Gywolis papjaujamos turejo buti.

Klaipedoj, 9. Aug. [Išgymo Armija] biecion Surinkimuse toliaus dirba, kaczieig ji didzius Nepasiškimus atviruse Surinkimuse praturusi. Kad žitie „Darbai“ ir ne powišam be Pasiekimo yra, galima iš to matyti, kadangi ji apsiemusi yra, biecion ant vis pasiskilti. Yra butent nū Isganymo Armijos wiena Budawones Vieta Artybeje Mariū igta, ant tolarios Maldū Namai pabudawojami bus.

Bartenstein, 8. Aug. [Sudegu si.] Prie Gaspadoriaus B. iš

taip wadinti norim: taip tie Dailtai ale ir butu, Lauko Balnierių ant to ne padaboj, nesa jam tai labay kmetuja, ir po ilgo Vadejimo tos Gywalių Pryprowos yra iš tikro „Stanuynai“.

Aš esmi su kita visokiu Atstukimū pilna Nalečia ant Galo, ir jey man viens arba kites Skaitlytojū taip tolisekės butu, taj jam rasti Pabaiga patiks, aš mislyju, jis su taje pakajings bus. —

Keles Dienas keitem mes musū Bietas, weik biwakierawom, weik ir i Kvartierą parejom, idant galiausieji Černierungs-Lynija pareitum, kur mes labay funkę Szlužmę turejom. Prie wieno paslutiniuju Užpulimū, kurie smarkien atgal nurodomi tape, parejom ir mes geray i Ugnį; aš tapiau funkies o mano ne atskirtinasis Palydowas, raudūnas Konstantins, lengwies suronhtas, del to jis powišam ne perpykės buvo.

Pabaiga seftis.

Szwenau atsirado 24. praej. Men. Ugnis, kuri Gywenamaji i Pelenus pawerte. Pati Gaspadoriaus, kuri Gywenamojoj radoſi, gawo tokias sunkias Ugnies Ronas, kad iš Četverge pasimire. Neuteuch, 8. Aug. [Škrodimas Lawono Annas Faſt i Brangenau] yra išrodės, kad Bedniausioji per 8 Mužius, nū kuriū keli Galvos Kaulus sutruškinę yra, nurazbajauta tape. Basilaikymas antros Sesers yra pasigeringes. Greitafis Sugawims Razbaininkų yra Bywo Westojui Kruck iš Liegenhof uždeka wotins. Šzis pamate ant Keliones nū Liegenhof i Elbing keles su Pungulieis apskirovusies Personas. Kadangi jis Cetungoj nū tos Razbajystes staiteb buvo, toses jam taip kaltos pastrode, jis wažiawo greitay i Elbing ir Pulicijai Žinią dawę, kuri tris Uredininkus iſsiunte, kurie Razbaininkus apkale.

Elbing, 7. Augustq. [Del Plešimo Razbajystes Kieme Prangenau,] nū kurios mes paslutiniame Numerij musū Laiklo ražę esam, yra 31 Metu senasis Darbininkas Karl Gollin bej 20 Metu senoji Rosalie Sznark apkaltu. Toliaus yra apkalti J. Penskis pedraug su Paczia iš Guslahofen. Buvo prie jo randama Szmotas Lovū, Drabužiū, Skalbiū i. t. t., kurs nū ano Razbajystes Plešimo parejo. Šziryt anksti ir tape 14 Metu senoji Anna Hein, Poſesere Sznark' es, kuri taip jau prie to Plešimo prisidraugawojo, apkalta. Kaczieig wisi Apkaltieje ginas, tos Plešimo Razbajystes salti buti, yra Anna Hein patlab išspazinusti. Bagalios Iktarimus ne gal ney jolio Abejimo buti, kad Pulicija titrūs Razbaininkus suradusi.

Iastraw, 5. Aug. [Išgaſtingu Budu] yra Pati Darbininko K. iš biecion, kurai Kalejime randaſi, sawo Smerti radusi. Ji tūjau po Apkaltimo sawo Bywo su wieno Darbininku Meiles Basilaikymę pradejo. Šzis je ſasdien walnojo Wakaro Adynose aplankydavo ir su je Pełnq dalydawos. Taip jis wienq Wakaro ne atejo, ſuiežklojo ji i dar welbōj Wakaro Adynoj ir prahe nū jo Piningū. Prie to parejo judu i Waidq, kurs tumi pasibaige, kad tas Darbininkas sawo Nieliausiaje taip baſtę ſtume, kad ji pro atvirą Škyłę nū Aukšto nutrito. Sunkies ſužeista tape ji i Ligonbuti nugabenta, kur ji po triumpo Čeſo pasimire.

Wysokie Pranešimai.

Iš rythprusiskojo Medziokles Rewiero Giecoriaus. Darbai widuj bej prie Medziokles Buto tur iki 19. Septemberio ž. M. pabaigtı buti, kadangi Giecorius minetoj Dienoj arba triumpan po to i Theerbude parwykſes.

Smertis per Gerimą Salmiakeist yra wienq Čamylą Provincoj didzioj Smutnybej pargabenęs. Ant Čyztymo Plakū iš Drabužiū tape Salmiakeist warto jamas, kurs wienojo Pleczkoj radoſi. Wiename neapdabotame Akies Mirskoj pagawo 4 Metu senasis Sunelis tq Pleczko ir iš jos gere. Ir tūjau priwadintamjam Liekorui jau neb buvo galima, Rukis išgelbeti, po keliū Dienū Rukikis po didzieis Peržulais pasimire.

Szwejciuviſes Žines.

Petersburkyj, 10. Augustq. Nū Sufidažimo dwiejū Akrutū prie Helſingsors yra dar toliaus pranešama: Akrutas „Ajax“, wiens sens, beweik ant Mariū jau ne tinkas Szepis, kurs kokių 100 nū Szpacieros sugrybtanciū Releiwjū turejo, sutiko pries Ziegors. 2 Rytmethj saurame Wandens Kelyj Releiwjū Akrutą „Runeberg“. „Ajax“ kreipes ne, taip reikia, ant Deſines, bet ant Kaires, taip kad „Runeberg“ fitaip ne galejo, taip tiesoj ant senojo „Ajax“ užwažiūti ir per tai po Ižgascio Klytkimo ant jo esanciūjū Releiwjū iš ant akymo Grimzdimo pargebenti. „Runeberg“ bande, idant Nepalaimingūs geriaus gelbeti galetu, toliaus nusigauti, sedeojo ale pats ant Grunto. Ižmetimas Ižgelbejimo Rinkū, Sklyniū, Kreſlū bej kitū Daitū, taip ir Ižsiuntimas Laiwū prie vonawojanciōs bidzioses Tamšbes be Pasiekimo pasliko. Ikišiol yra 35 Lawonai atrasti; kadangi ale dar 90 Personū pasigendama tampa, tai rodoſi nū tū 100 Releiwjū Akruto „Ajax“ tikt kokių 10 išgelbetos.

Parzye, 10. Augustq. Grikonū Karalius Petrycejio i Ailsles-Bains parwykſes, prie to jis, taip Laikai praneša, Pradzioj Septemberio Prezidentą Karnot i Fontainebleau aplankys.

Madrid, 10. Aug. Provincoj Saragossa yra smarki Lhtaus Pawietra ponawojusi ir didzius Aptwinimus išprowyjust. Ižkada yra dide. Beweik wisi Tolražio Suwienyjimai Szpanijoj yra trikdinti arba supustyti.

Verino Preku-Deveye Rublis Popieriaus-Piningū. 11. Augustq. 100 Rbl. . . . . 207 Mt. 50 Vf.

Privelijimams Moteriskiū tilrofes Aptiekoriaus Richard Brandt's Szweiçeriles, kurios Aptiekose Dezelese po 1 M. gaunamos, neabejotinay wienq didi Dali jū bendienišklojo Pasiekimo uždeka woja, kadangi smagus, twirtas ir be joliū Peržuliu esas Provinjims prie Moteriskiū visas kitas Pryprowas prastumes yra ir, taip tas Daugums Delawones Raftu liudjja, prie Truskiniū Sutronyjimū (Szufkiniū), Szirdies Drebejimiū, Krauso Aſtiveržimiū, Galwas Skaujimiū i. t. t. warto jamas tampa.

Ant kojndos Dezelės yra pridūta, iš to ta Lielerstwa ſuſidea, butent iš ſuſanciūjū Žoliū: Silge, Možusgarbe, Aloë, Absynth, Bitterlēe, Gentian.

Apsakymai.

Benno Mer,

Dantū-Liekorus,
Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Campo Wandens-Ulycijos.

Miškų nygu

(Starckio, Franko, Dronto),
lietuvišk. Katgismas,
Psalmu Anygas, Raftelius
i. t. t.

gaunama prie

J. Reyländer'io ir Sunaus,
Tilžėje, Auksčiojų 67.

Dirbos arba Razienų Rewus,
Sellas ant dabarmykscio Išsejimo,
prišiunti ir priwelyja

Karl Pieck, Tilžėje.

**Korawones
Zolau - Anygos**

lietuviškoj Kalboje.

Preke 50 Pf.

Gaunamos prie
J. Reyländer ir Sunaus,
Tilžėje,
Auksčiojų Ulycijos 67.

**Bybeles,
Testamentus,
Giesmin - Anygas**
(wočiklas bej lietuviškas)

Iwiskiuse Irišimuse
prisulo

Popierians - Knpczyte
nū

A. Beister.
Tilžėje,
Wotiez. Ulycz. Nr. 50.

Atskirta Popieriu,
ant Swaro po 10, 15 bej
20 Pf.,
pardūda

J. Reyländer & Sohn.

Hauptleiter: Pfarrer Stein in Tilsit.

Didis Išpardawojimas Tilžėje, Auksčioje Nr. 37,

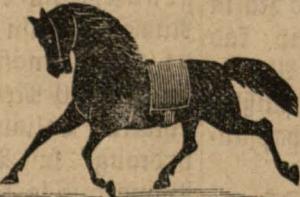
priekais eicor. Pustui,
privelyja mieliemsiems Lietuviniškams višus Tavorus Milu,
Manufakturos-, Mūdos, Skalbinu- bej Triumph-
Tavoru Kupczystes didžiausiam Išfislyime ant labay pigiu
Prekiu. Milu ir Bukskingiu Ponu bej Waikinu Rubams,
taipjau gataw u Sermegu bej ezielu Rubu Kartu. Žiu-
poniu Kleidu Ceikiu, hilkiniu bej wilnoniu, jadu bej krušatu,
Žiuponiu Menteliu, Apfigubimiu, Žaketu ir Kudikiu
Menteliu iš Tiesos gražiausie Audimuse. Šzirtingiu, Dow-
las, Marškiniu Audimiu ir Damastu Pataliu Aptrauka-
lams višus Platumiše ir Gerumase, Abrusiu, Stalo Apklo-
ciju, Lowos Apklociju ir Patalu Inkratu. Kartuna
gražiausiaje Pawyzdziaje. Kauru višus Didumuse. Wežimiu
Plisa, Mebel-Ceikiu, Gardyniu, Lytaus Šzirmiu,
wilnoniu ir hilkiniu, Mezgimo Wilnu ir Mezgimo Bum-
buliu, višas Siuwimo Reikmenes, Knypkius, Korjetus
ir daug kitokiu Tavoru. Visi Tavorai yra gražus ir geri, o prie
to tikt nusidwyntay pigus.

Užsilikusioji Dalis

musu audziamuju Wilnu Logoriaus tur kū greiciausien ant
dar ne girdetan pigiu Prekiu išpardūta buti. Nusidu-
sentiemsiems Išegnojimams turim mes didi Zopofia gataw u Rubu
Kartu Waikinams ir Menteliu Mergaitems, taipjau višus Ceikius
Išegnojimo Rubams bej Kleidoms, ir višus Ceikius Waikinu
bej Mergaicziu Rubams.

Tikt Persiliindijimas Tiesa išreikška.

Apsakymas.

Darom žitumi žinoma, kad
mes su wienu Gaspadoriumi iš
svetur

Petuhcijoj, 19. Augusta 1892,

pirm Pietu ant Ziegoriaus 8,
kaufenūse prie Gaspados Apturetojo Pono Franz Rosenfeld bej
Subatoj, 20. Augusta 1892,

pirm Pietu ant Ziegoriaus 8,
Raujojoj prie Gaspados Apturetojo Pono Eppsten

2½ metinins Arklius Ramuntu Reikalams
pries tūjau daroma Užmokejimu bej Atemimų pirkim. Arkliet
tur gerq, tiesi Eimq, geras drintas Rojas bej gerq Nugara
tureti.

Meldziam Ponu Gaspadorius su toliese Arkliet labay skait-
lingay atkeliauti, ir reikia kožnam Arkliui Prileidimo arba
Kumelio Ženkla bej Sweikatos Atestą tūjau drauge
atsigabenti.

Julius Friedmann. M. Tobias.

Apsakymas.

Darum žitumi žinoma, kad mes su wienu
Gaspadoriumi iš svetur

Panedelyj, 22. Augusta 1892,
pirm Pietu ant Ziegoriaus 8 1/2,
žiliūse prie Franz Pfeifenberger'io Gaspados

2½ metinins Arklius Ramuntu Reikalams
su tūjau nusidūdanciu Užmokejimu bej Atemimų pirkim. Arkliet
tur gerq, tiesi Eimq, geras drintas Rojas bej gerq Nugara
tureti.

Meldziam Ponu Gaspadorius su toliese Arkliet labay skait-
lingay atkeliauti, ir reikia kožnam Arkliui Prileidimo arba
Kumelio Ženkla bej Sweikatos Atestą tūjau drauge
atsigabenti.

Julius Friedmann. M. Tobias.

Für den reinpolitischen Teil verantwortlich: Präzentor a. D. Beckmann-Tilsit.
Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Budawoniu

Reikmenes!

Cementu, Kalki, Gipsu, Stogo-
Czerpjas (Dakpanes), Užvirka-
wimo - Afmenius, Murintink
Nendres, Szamott-Afmenius, Szam-
ott-Miltus, Ugnies-Milti, Vilos
Negels, Langu- bej Turd. Apmu-
simus, Virimo- Plotes, Kepimo-
Kakalius, Kakalius Duris i. t. t.
prisulo didžiausame Išfislyime

Carl Manleitner,

Tilžėje.

Rudens Ikretimui

prisulo pigiausien
labay gerus garutus

Kaulu Miltus,
paties fabrikotapystame Gerume,

Superphosphata,

Thomas - Phosphat - Miltus
dūdanciose Sylose,

Joh. Fr. Bruder,

Tilžėje.

Ab stowju Tilžėje su wienu
Lodingiu geran degty

Kalfin

ir pardūdu Baczkais, Centnereis
bej ant Meterio. Pirkejai gal
iki Subatos, 13. Augusto, mal-
dūtis.

Szporius George Gaspereit
nū Szmaleninku.

Noriu mano

Gruntstukius

Elbing - Kolonijoi, Lantos
Kreize, prie Grietus-Upes quili-
cius, nū kuriu trys apbudawoti
ya, tur ir wiens Wejo Ma-
lunas randasi, su Pagalba ta-
rališt. Gendrol-Kumisjono i

Rentes Dalis

Didumuse nū 3-11 Hektariū da-
ryti. Tramynas yra tam Dalyui

ant 16. Augusto,
pirm Pietu ant Ziegoriaus 10,
statybas.

Seidenberg, Ukinink.

Pigiu Marškiniu

prie Pono

Ruhnau,

Tilžėje, Wotiez. Ulycz. Nr. 64.

Wirseninkai Tilžės Moterū

Draughstes.

